

KARLSTADS KOMMUN
KARLSTADS-HAMMARÖ ÖVERFÖRMYNDARNÄMND

Ansökan om godmanskap

Här följer instruktioner för hur en ansökan om godmanskap enligt 11 kap. 4 § föräldrabalken går till. Ansökan om godmanskap för personer folkbokförda i Karlstad och Hammarö görs till Karlstads-Hammarö överförmyndarnämnd. För att ett godmanskap ska kunna anordnas för någon krävs dennes samtycke. Kan inte den enskilde lämna samtycke på grund av sjukdom eller liknande, behövs ett läkarintyg för godmanskap. Finns förslag på god man ska det tas upp i ansökan (se punkt 6).

Företräda utan att godmanskap anordnas – fullmakt

Om en person inte har möjlighet att företräda sig själv och önskar att någon annan gör det i hans ställe kan hen utfärda en fullmakt till någon hen litar på. Utfärdas en så kallad generalfullmakt kan personen i fråga företrädas i alla angelägenheter som omfattas av fullmakten. I vissa fall kan en särskild fullmakt, just för det specifika ändamålet krävas. Det kan till exempel behövas en bankfullmakt för att någon annan ska kunna hjälpa till att betala räkningar. För att en person ska kunna utfärda en fullmakt krävs att den personen förstår vad saken handlar om.

Företräda anhörig utan att godmanskap anordnas – anhörigbehörighet

Som anhörig kan man företräda den enskilde när det är uppenbart att denne inte längre har förmågan att företräda sig själv. Det handlar om ärenden som har anknytning till den dagliga livsföringen, exempelvis att betala räkningar, deklarerera eller underteckna avtal för särskilt boende eller att ansöka om bidrag. I 17 kapitlet 2 § föräldrabalken anges i vilken ordning anhöriga är behöriga samt att de ska meddela övriga anhöriga om de vill hjälpa sin anhörig genom detta lagrum. Den anhöriga kan behöva styrka att den är anhörig, exempelvis vid bankbesök, det kan styrkas med ett personbevis från Skatteverket. Väljer man att företräda genom anhörigbehörigheten, behöver ingen ansökan om godmanskap göras.

Följande är behöriga att ansöka om godmanskap

- Den enskilde, det vill säga den som ansökan gäller, om han eller hon fyllt 16 år
- Förmyndare, det vill säga vårdnadshavare
- Den enskildes make eller sambo
- Den enskildes närmaste släktingar (till exempel barn, föräldrar eller syskon)

KARLSTADS KOMMUN
KARLSTADS-HAMMARÖ ÖVERFÖRMYNDARNÄMND

Ansökan om godmanskap bör innehålla följande handlingar:

- Ansökan om anordnande av godmanskap (särskild blankett)
- Åtagande att bli god man (särskild blankett)
- Samtycke till godmanskap (särskild blankett)
- Läkarintyg för godmanskap (utfärdat av läkare på Socialstyrelsens särskilda blankett)

Ansökan skickas till:

Karlstads-Hammarö överförmyndarnämnd
651 84 KARLSTAD

KARLSTADS KOMMUN
KARLSTADS-HAMMARÖ ÖVERFÖRMYNDARNÄMND

Information om godmanskap

Godmanskap är frivilligt och innebär att huvudmannen (den som har god man) inte förlorar sin rättskapacitet, det vill säga att hen fortsatt kan göra som hen vill. En god man fungerar som ett ombud och kan till exempel hjälpa till att betala räkningar, ta kontakt med myndigheter eller ansöka om olika bidrag. Så länge det ingår i gode mannens uppdrag kan hen hjälpa till med det gode mannen och huvudmannen kommer överens om, alternativt de uppgifter som huvudmannen saknar förmåga att utföra. En god man har dock rätt att betala huvudmannens löpande räkningar utan huvudmannens samtycke.

Ett godmanskap kan omfatta personliga angelägenheter eller ekonomiska angelägenheter, men godmanskapet kan även bestå av båda dessa delar (vilket är det vanligaste).

Personliga angelägenheter

I uppdraget att ta hand om någons personliga angelägenheter ska gode mannen sörja för huvudmannens person. Det innebär att bland annat se till att huvudmannen har ett lämpligt boende, hemtjänst och andra insatser som hen har rätt till. I uppdraget ingår även att hjälpa huvudmannen i sina kontakter med hälso- och sjukvården samt den sociala omsorgsverksamheten. Gode mannen förväntas intressebevaka huvudmannens personliga omständigheter och se till hans välbefinnande på ett generellt plan. I uppdraget kan det ingå att ansöka om olika bidrag och insatser, men även att hantera vissa avtal, överklaga beslut samt bestrida fakturor.

Ekonomiska angelägenheter

Ett uppdrag att ta hand om någons ekonomiska angelägenheter handlar bland annat om att gode mannen ska förvalta huvudmannens egendom. I praktiken innebär det att gode mannen ska sköta huvudmannens ekonomi, ta hand om inkomst och bidrag, betala räkningar, lämna fickpengar, förvalta kapital, värdehandlingar, fastigheter med mera. Gode mannen har ansvar för att egendomen är tryggt placerad och att den ger skälig avkastning. Gode mannen ska dessutom se till att huvudmannens egendom är tillfredsställande försäkrad. I detta uppdrag ingår även att se till att myndigheter och andra aktörer har rätt uppgifter för att till exempel kunna göra korrekta utbetalningar. Varje år ska gode mannen lämna en årsräkning över hur hen förvaltat huvudmannens egendom. Uppdraget omfattar även att ingå eller säga upp exempelvis hyresavtal, köpa eller sälja huvudmannens fastighet eller bostadsrätt samt bevaka huvudmannen rätt i dödsbo.

Ekonomiska angelägenheter med begränsning

Om allt fungerar för huvudmannen och hen får hjälp på ett mindre ingripande sätt än genom godmanskap (exempelvis genom anhörigbehörigheten) kan det ändå behövas en god man i vissa situationer. Det kan till exempel vara om huvudmannen ska sälja sin fastighet eller bostadsrätt eller om huvudmannen har blivit delägare i ett dödsbo och behöver hjälp att bevaka sin rätt i dödsboet.

KARLSTADS KOMMUN
KARLSTADS-HAMMARÖ ÖVERFÖRMYNDARNÄMND

Arvode

En god man har rätt till ett skäligt arvode för sitt uppdrag samt ersättning för nödvändiga utgifter som uppkommit i samband med uppdraget. Det är överförmyndarnämnden som beslutar om både arvode och ersättning. Enligt föräldrabalken ska arvode och ersättningar, som huvudregel, betalas med huvudmannens pengar.